

Vergaderjaar 2012–2013

21 501-30

Raad voor Concurrentievermogen

Nr. 303

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 Februari 2013

Tijdens het Algemeen Overleg over de Raad voor het Concurrentievermogen van 10 en 11 december 2012 (Kamerstuk 21 501-30, nr. 300) heb ik u toegezegd per brief nader in te gaan op een eventuele uitzonderingsclausule in hoofdstuk 9 (rapportage over betalingen aan regeringen) van het ontwerp voor een nieuwe Europese jaarrekeningrichtlijn.¹ Dit hoofdstuk, waarover in Brussel onderhandeld wordt, introduceert een rapportageplicht voor grote ondernemingen uit de mijnbouw- en houtkapsectoren over hun betalingen aan de overheden van de landen waarin zij opereren. Met deze brief doe ik die toezegging gestand. Ik stuur deze brief mede namens de ministers van Veiligheid en Justitie en voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

Hoofdstuk 9 van het richtlijnontwerp: rapportage over betalingen aan regeringen

In 2010 namen de Verenigde Staten de zogeheten Dodd-Frank Act aan. In paragraaf 1504 van de Dodd-Frank Act is een rapportageplicht geïntroduceerd voor beursgenoteerde olie-, gas- en mijnbouwbedrijven. Deze bedrijven dienen te rapporteren over de betalingen die zij doen aan de overheden van gastlanden waarin zij actief zijn.

In navolging daarvan wordt in Brussel gewerkt aan een soortgelijke rapportageplicht. Doel van hoofdstuk 9 van de EU-jaarrekeningrichtlijn is bij te dragen aan transparantie. Door de richtlijn komt informatie beschikbaar voor de lokale bevolking om inzicht te krijgen in de aanwending van de opbrengsten uit de grondstoffenexploitatie. Dit is ook

¹ Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de jaarlijkse financiële overzichten, geconsolideerde financiële overzichten en relevante verslagen van bepaalde ondernemingsvormen, COM(2011), 684 def. Voor de algemene inzet van het kabinet ten aanzien van het richtlijnvoorstel zij verwezen naar het BNC-fiche van 12 december 2011 (TK vergaderjaar 2011 – 2012, 22 112, nr 1284).

een doel van het *Extractive Industry Transparency Initiative* (EITI),² een initiatief dat de EU met haar rapportageplicht hoopt te stimuleren.

Nederlandse inzet

Het kabinet acht internationale regels voor transparantie in de grondstofsector als middel voor corruptiebestrijding van belang. Met het oog op het internationale gelijke speelveld voor het bedrijfsleven vindt het kabinet daarnaast dat een Europese rapportageplicht zoveel mogelijk in lijn dient te zijn met verplichtingen in de Amerikaanse wetgeving. De administratieve lasten van grote Europese ondernemingen die in deze sector internationaal actief zijn en ook een Amerikaanse beursnotering hebben, worden zo beperkt.

De rapportageplicht zal gelden voor Europese ondernemingen, ongeacht waar zij hun activiteiten met betrekking tot grondstofwinning ontplooiën en ongeacht het nationaal recht van of contractuele afspraken met de landen waarin zij actief zijn. Daarmee heeft de rapportageplicht extraterritoriale werking. Een praktisch probleem als gevolg hiervan kan zich voordoen wanneer de Europese en Amerikaanse rapportageplichten botsen met de wetgeving van een ander land indien dit land openbaarmaking van betalingen verbiedt. Dan leidt naleving van de ene wet tot schending van de andere en vice versa. In die gevallen zou een uitzonderingsclausule kunnen voorkomen dat ondernemingen zich geconfronteerd zien met rechtsonzekerheid. De vraag van uw Kamer is of een uitzonderingsclausule in de richtlijn wenselijk zou zijn.

In antwoord daarop dient te worden onderkend dat de Amerikaanse Dodd-Frank Act geen uitzonderingsbepaling kent. De meeste grote ondernemingen in deze sector hebben naast een Europese ook een Amerikaanse beursnotering, zodat zij in Amerika reeds worden geconfronteerd met de rapportageverplichtingen zonder uitzonderingsclausule. Daar komt bij dat een uitzonderingsclausule regimes de mogelijkheid zou geven om met een verbod op rapportage of met geheimhoudingsverplichtingen te ontkomen aan Europese transparantiebepalingen.

Gezien het voorgaande acht het kabinet een uitzonderingsclausule niet wenselijk. Het kabinet kiest daarmee voor een aansluiting bij de Dodd-Frank regelgeving, zodat er een internationaal gelijk speelveld is voor transparantievereisten. Hiermee wordt de balans gevonden tussen de voordelen van transparantie voor de lokale bevolking en de lasten voor het bedrijfsleven van rapporteren.

De minister van Economische Zaken,
H.G.J. Kamp

² Het EITI is een multi-stakeholder initiatief van staten, grondstoffenbedrijven en civil society. Grondstofrijke landen die zich aansluiten bij het EITI komen in samenwerking met de in hun land aanwezige grondstoffen-bedrijven en civil society tot wet- en regelgeving die de overheid verplicht de inkomsten inzichtelijk te maken en het bedrijfsleven verplicht de betalingen inzichtelijk te maken.